

foreslået, at kapitaliseringsfaktoren skulle fastsættes administrativt og svare til den nominelle markedsrente (den effektive obligationsrente), og at løbetiden normalt skulle fastsættes som forskellen mellem alderen på skadestidspunktet og 67 år reduceret med den statistiske dødelighedssandsynlighed (udtrykt i de såkaldte »dødelighedstavler« udarbejdet af den daværende Statsanstalten for Livsforsikring).

Loven indeholder imidlertid en enklere løsning med en fast kapitaliseringsfaktor, navnlig med henblik på at undgå, at faktoren og dermed erstatningernes størrelse eventuelt skal ændres hyppigt inden for kortere perioder som følge af udsving i renten. Tildels som modvægt til den ret lave faktor på 6 skal der efter loven ikke foretages fradrag for andre ydelser, der kommer til udbetaling som følge af skaden – f.eks. forsikringer og sociale ydelser.

Arbejdsgruppen har undersøgt reglerne i de øvrige nordiske og en række andre lande og anfører (betænkningen side 43 f og 303 ff), at en generel sammenligning mellem det danske og udenlandske erstatningsniveau er vanskelig, fordi en række centrale regler er meget forskellige fra land til land – det gælder bl.a. reglerne om samspillet mellem erstatninger og andre ydelser, som skadelidte modtager i anledning af skaden, herunder sociale ydelser og forsikringsydelser, samt reglerne om beskatning af erstatningsbeløb mv. og om muligheden for at udmåle erstatningsbeløb som løbende erstatninger.

Arbejdsgruppen anfører, at der i lyset af renteutviklingen mv. siden vedtagelsen af den gældende lov er behov for at forhøje den faste kapitaliseringsfaktor, men at der fortsat ikke er grundlag for at udarbejde kapitaliseringstabeller, der meget detaljeret afhænger af skadelidtes alder. Arbejdsgruppen finder endvidere, at den gældende ordning, hvorefter sociale ydelser, pensioner og forsikringer som hovedregel ikke fradrages i erstatning eller godtgørelse, bør bevares – også i lyset af, at erstatninger efter erstatningsansvarsloven for erhvervsevnetab mv. normalt heller ikke indgår i beregningsgrundlaget for retten til sociale ydelser (bortset fra retten til social pension, hvor grænsen for, hvor meget der kan tjenes uden nedsættelse af pensionen, imidlertid er forholdsvist høj).

Arbejdsgruppen anfører, at den samfundsøkonomiske udvikling har medført, at forudsætningerne bag fastsættelsen af kapitalfaktoren til 6 i 1984 ikke længere holder stik. I 1984 var den lange obligationsrente således ca. 14 procent, mens den i dag er ca. 7,5 procent. En skadelidt, der anbringer sin erhvervsevnetaberstatning i obligationer, vil således i dag

opnå et væsentligt lavere afkast, end hvad der var forudsat ved fastsættelsen af kapitalfaktoren i 1984.

Arbejdsgruppen foreslår på denne baggrund, at kapitalfaktoren forhøjes fra 6 til 10. Med forhøjelsen kompenseres der for den nedgang i renteniveauet, som er sket siden 1984. Arbejdsgruppen foreslår tilsvarende forhøjelser af mén godtgørelsen og af minimumsbeløbet for forsørgertaberstatning. Den højeste erhvervsevnetaberstatning vil efter arbejdsgruppens forslag udgøre 6.020.000 kr. (en stigning på knap 2,5 mio. kr.), mens mén godtgørelsen ved en méngrad på 100 procent vil udgøre 573.500 kr. mod 344.000 kr. i dag. Størrelsen af forsørgertaberstatningen til ægtefæller og samlevere vil blive tilsvarende forhøjet. Minimumsbeløbet for forsørgertaberstatning foreslås forhøjet fra 386.500 kr. til 644.000 kr.

Arbejdsgruppen foreslår endvidere en ændring af reglerne om nedsættelse af erstatning og godtgørelse på grund af alder, således at nedsættelsen sker fra et tidligere alderstrin og mere jævnt end efter de gældende regler. Formålet hermed er bl.a. at bringe nedsættelsesreglerne i bedre overensstemmelse med yngre og ældre skadelidtes reelle tab.

Der henvises til betænkningen side 72 ff.

På baggrund af de ændringer, der er sket i renteniveauet siden erstatningsansvarslovens ikrafttræden, er Justitsministeriet enig i, at erstatnings- og godtgørelsesniveauet bør forhøjes som foreslået af arbejdsgruppen for fortsat at sikre de skadelidte en rimelig kompensation for det lidte tab.

Den gældende ordning med én fast kapitaliseringsfaktor er indarbejdet i praksis og giver mulighed for en enkel og hurtig erstatningsberegning. Justitsministeriet er enig i, at der er behov for at differentiere erstatningerne mere end i dag, og at dette uden at ændre lovens systematik kan ske på hensigtsmæssig måde ved at opretholde en fast kapitaliseringsfaktor og ændre nedsættelsesreglerne som foreslået af arbejdsgruppen.

Lovforslaget er således udformet i overensstemmelse med arbejdsgruppens forslag. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 3, 5 og 7–9, og bemærkningerne hertil.

4.1.4. Genoptagelse af afsluttede sager

Efter arbejdsskadesikringsloven er der en vidtgående adgang til genoptagelse af trufne afgørelser, og det sker ofte i praksis. Denne ordning er mulig, fordi erstatning for erhvervsevnetab efter arbejdsskadesikringsloven i vid udstrækning fastsættes som løbende erstatninger, der senere kan reguleres op eller ned, og som i øvrigt reguleres i takt med den almindelige lønudvikling.